

BYZANTINA CHRONIKA

ΤΟΜΟΣ ΤΡΙΤΟΣ

ВИЗАНТИЙСКІЙ ВРЕМЕННОКЪ

ИЗДАВАЕМЫЙ

ПРИ

ИМПЕРАТОРСКОЙ АКАДЕМИИ НАУКЪ

ПОДЪ РЕДАКЦІЮ

В. Г. Васильевскаго и **В. Э. Регеля**
Ординарнаго Академика. Пр.-Доц. Сиб. Университета.

ТОМЪ III.

САНКТПЕТЕРБУРГЪ, 1896.

КОММИССИОНЕРЪ:

С.-Петербургъ. | Leipzig.
К. Л. Риккеръ, Невскій пр. 14. | К. Л. Ricker, Königsstr. 20.

Ἄνωνύμου ποίημα παραινετικὸν ἐν ἑξαμέτροις.

Α΄.

Τὸ χειρόγραφον

(Codex miscellaneus Janninanus).

Μεταξὺ δωδεκάδος χειρογράφων, ἅτινα κατὰ διαφόρους καιροὺς καὶ τόπους ἐκ βεβαίας καταστροφῆς νὰ διασώσω ἠτύχησα καὶ ἅτινα ἐν τῇ μικρᾷ μου βιβλιοθήκῃ κατέχουσι τιμητικὴν θέσιν, συγκαταριθμεῖται καὶ τὸ μικροῦ σχήματος μικτὸς κώδιξ — codex miscellaneus, ὡς σημειοῦνται συνήθως ἐν τοῖς τῶν βιβλιοθηκῶν καταλόγοις τὰ ποικίλην περιέχοντα ὕλην χειρόγραφα—τῆς 15^{-ης} ἢ τῶν ἀρχῶν τῆς 16^{-ης} ἑκατονταετηρίδος, ἐξ Ἰωαννίνων τῆς Ἠπείρου προερχόμενος, ἀνευ ἀρχῆς καὶ τέλους καὶ μετὰ πολλῶν ἀτυχῶς καὶ ἐν τῷ μέσῳ χασμάτων. Ὡς δὲ νῦν ἔχει τὸ ἠκρωτηριασμένον τοῦτο χειρόγραφον καὶ κατὰ τὴν ὑπ' ἐμοῦ γενομένην τῶν περισωθεισῶν αὐτοῦ σελίδων ἀρίθμησιν κέκτηται οὐχ ἥττον 332 τοιαύτας. Τὸ μῆκος τῶν σελίδων εἶνε 14 ἑκατοστῶν τοῦ μέτρου, τὸ δὲ πλάτος 10 ἑκατ.

Τὰ $\frac{3}{8}$ περίπου τοῦ περισωθέντος ὅλου κατέχει 1^{-ον} τὸ τυπικὸν ἑλληνικῆς γραμματικῆς, ἧςτινος ἡ ἀρχὴ καὶ τὸ τέλος παρέπεσαν ἐν ταῖς ἐξαφανισθείσαις σελίδι (σ. 1—200). Ἐν τῇ σημερινῇ τοῦ χειρογράφου καταστάσει ἡ ἐν λόγῳ γραμματικὴ προπαίδεια ἀρχεταὶ διὰ τῶν ἐξῆς « -- καὶ δράκων, ὧν θηλυκὸν ἐστὶ διὰ τοῦ α, λέαινα γὰρ καὶ δράκαινα καὶ θεράπεινα λέγομεν, πλὴν τοῦ Λάκων, Λάκωνος, οὐ ὅμως θηλυκὸν ἐστὶ Λάκαινα--» (σ. 1), καὶ τελευτᾷ διὰ τῶν ἐπομένων « -- εἰμί τὸ ὑπαρκτικόν, δ γίνεται ἀπὸ τοῦ ἔω καὶ πλεονασμῷ τοῦ ι, εἰμί· τὸ β^{-ον} κοινῶς μὲν εἶς καὶ ἀποβολῇ τοῦ σ--», σελ. 200.

2^{-ον}. Μετὰ τὴν γραμματικὴν ἐπεταὶ ἠκρωτηριασμένη πραγματεία περὶ ἐκκλησιαστικῆς μουσικῆς κατ' ἐρωταπόκρισιν (σελ. 201—221), διὰ τῶν λέξεων « -- ἐπεὶ καὶ αὕτη κατιούσας φωνὰς ἔχει καὶ λέγεται νόημα

τελευτῶσα. Καὶ αὖθις παρέπεσαν ἱκαναὶ σελίδες τοῦ χειρογράφου, ἐν αἷς ἄδηλον, ἂν ἐκτὸς τῆς ἀρχῆς τοῦ ἐπομένου ἡμετέρου ποιήματος περιείχετο καὶ ἕτερόν τι. 3-ον κείμενον εἶναι τὸ παραινετικὸν ποίημα, ὅπερ ἡμεῖς ἐνεκεν τοῦ περιεχομένου αὐτοῦ ἀποκαλοῦμεν οὕτως· ἄδηλον δ' ἂν ἐν τῇ ἀπολεσθείσῃ αὐτοῦ ἐπικεφαλίδι ἔφερεν ἕτερόν τινα τίτλον· μεθ' ὅλον ὁμως αὐτοῦ τὸν ἀκρωτηριασμὸν περιέχει οὐχ ἦττον 271 ἐξαμέτρους, οἵτινες ἀποτελοῦσι 130 περίπου γνώμας ἐν διστίχοις, ἐκάστης γνώμης ἢ παραινέσεως ἐκφερομένης διὰ δύο πάντοτε στίχων (σελ. 222—259). Ἐκάστη σελὶς περιλαμβάνει 7 ἐξαμέτρους, ἐκτὸς τῆς τελευταίας, ἣτις περιέχει 6 μόνον τοιούτους.

Ἔπονται 4-ον κεφάλαια μεταληφθέντα ἐκ τῶν βιβλίων τῶν ἀποφθεγμάτων καὶ πράξεων τῶν ὁσίων πατέρων, ἧς ἡ ἐπιγραφή «Παράδεισος» (σελ. 260—267) καὶ ὧν ἡ ἀρχὴ ἔχει οὕτως:

Νουθεσίης παράδεισος ὁ τῶν ἀγίων χορὸς ἐστίν,
ὀδυμῆς ἠδείης πείρατα πιπλάμενος·
πᾶς οὖν ὃς παθέσει πεπλήγει φίλον ἦτορ
δεῦρ' ἴτω ἀμβροσίης ἀνθεα δρεψάμενος.

Καὶ αὖθις παρέπεσαν ἱκαναὶ σελίδες, ὧν τὰ ἔχνη ἐτι κατάδηλα. Ἔπεται δὲ 5-ον ἀνευ ἀρχῆς καὶ τέλους ἢ δι' ἠρωϊκῶν στίχων μετάφρασις τοῦ ψαλτῆρος τοῦ Ἀπολλιναρίου. Μετὰ δὲ τοὺς στίχους τούτους ἔπεται 6-ον τὸ νουθετικὸν ποίημα τοῦ Ψευδοφωκυλίδου (σελ. 281—316), μετ' ὀλίγων μὲν καὶ τοῦτο χασμάτων, ἀλλὰ καὶ τινων ἀξιολόγων γραφῶν καὶ παραλλαγῶν οὐσιωδῶν ἀπὸ τῶν προχείρων μοι ἐκδόσεων τοῦ Boissonade (Poetae graeci gnomici. Parisiis) καὶ τῆς Ἀνθολογίας τοῦ Bergk.

Οὕτω λ. χ. ἐν στίχῳ 133 ἀντὶ τοῦ «ἀνέλεγκτον» τοῦ Bergk καὶ τοῦ «ἀνάδεκτον» τῆς ἐκδόσεως τοῦ Boissonade ὁ ἡμέτερος κῶδιξ ἔχει ἀττιτον», καὶ ἀντὶ τοῦ στίχου

πλαζόμενόν τε βοτόν καὶ ἀλίτροπον οὐχ ὑπαλύξεις

(Bergk στίχ. 142)

τὸ ἡμέτερον χειρόγραφον γράφει:

Πλαζόμενόν τε βροτόν καὶ ἀλίμενα μήποτ' ἀλέξης.

Ἄλλὰ περὶ τῶν παραλλαγῶν τούτων ἐν καταλλήλῳ χώρῳ θέλομεν διαλάβη διὰ πλείονων· ἐπισφραγίσωμεν δὲ νῦν τὴν περιγραφὴν τῶν ὑπολειπομένων σελίδων τοῦ χειρογράφου. Μετὰ τὰ ψευδοφωκυλίδεια παρέπεσαν καὶ αὖθις ἱκαναὶ σελίδες, ἔπονται δὲ 7-ον δύο ὀρθογραφικὰ λεξικά κατ' ἀλφάβητον καὶ διὰ πολιτικῶν στίχων, ὡς συνηθίζοντο τὰ τοιαῦτα ὀρθογραφικὰ γυμνάσματα κατὰ τοὺς χρόνους τῶν Βυζαντινῶν πρὸς διδασκα-

λίαν, και ὧν φέρονται διάφοροι συντάκται, ὁ Πτωχοπρόδρομος, ὁ Μιχ. Ψελλός, ὁ Μοσχόπουλος και ὁ Γεώργιος ὁ Ζυγαβητός, και ἄτινα κατεχωρίσθησαν ἐν τῷ *Annuaire de l'Association pour l'encouragement des études grecques en France* (1874 και 1876) ὑπὸ E. Miller. Ἐκ τοῦ πρώτου ἀλφαβητικοῦ λεξικοῦ (σελ. 307—311) φέρονται μόνον τὰ στοιχεῖα υ και ω, και ταῦτα ἠκρωτηριασμένα· τὸ δεύτερον ἀλφάβητον φέρεται πλήρες (σελ. 312—332). Τὰ ἐν λόγῳ ὀρθογραφικὰ λεξικά¹⁾ παρέχουσιν οὐκ ὀλίγας παραλλαγὰς πρὸς τὰ ὑπὸ τοῦ E. Miller δημοσιευθέντα.

B'.

Τὸ παραινετικὸν ποίημα. Εἰσαγωγή.

Ἴδωμεν νῦν ἐκ τοῦ σύνεγγυς τὸ ἡμέτερον ποίημα και εἰκοτολογήσωμεν περὶ τῆς πιθανῆς αὐτοῦ χρονολογίας και τοῦ στιχουργοῦ αὐτοῦ, ἐφ' ὅσον ἡμῖν τοῦτο γλωσσικοὶ και ἕτεροι ἐσωτερικοὶ λόγοι ἐπιτρέπουσιν. Ἐκ τοῦ περιεχομένου αὐτοῦ μόνον κρίνοντες ἠδυνάμεθα νὰ θεωρήσωμεν τὸ ἡμέτερον ποίημα ὡς συνέχειαν τρόπον τινὰ και ἐξακολούθησιν τῆς τῶν ἀρχαίων γνωμικῆς ποιήσεως, ἧς κορυφαῖοι ἀντιπρόσωποι ὁ Θεόγνις, ὁ Σόλων, ὁ Φωκυλίδης κ. ἄ., διότι αἱ πλείονες τῶν ἐν διστίχοις ἐκφερομένων γνωμῶν τοῦ παραινετικοῦ τούτου ποιήματος ὑπενθυμίζουσιν ἡμῖν τὰς ιδέας και γνώμας τῶν ἀρχαίων προτύπων, ὡς και πολλάς παραινέσεις ἐνίοτε τοῦ Ἰσοκράτους και τοῦ Πλουτάρχου, ἐπὶ δὲ και τινὰς τῶν γνωμῶν τῶν ἀρχαίων κωμικῶν, ὡς θέλομεν ἰδῆ κατωτέρω· και ὅτε κατὰ πρώτην φοράν ἀναγινώσκει τις τὸ κείμενον τοῦ ποιήματος τούτου, εἰσέρχεται εἰς τὸν πειρασμὸν νὰ κατατάξῃ αὐτὸ εἰς ἐποχὴν πολὺ προγενεστέρην ἐκείνης, εἰς ἣν ἀληθῶς ἀνήκει, και περὶ τῆς βυζαντιακῆς αὐτοῦ ἐποχῆς νάμφιβάλῃ μετ' ἐπισταμένην ἁμῶς αὐτοῦ ἀνάγνωσιν και φιλολογικὴν ἔρευναν τοῦ κειμένου πείθεται τις εὐκόλως, ὅτι εὐρίσκεται πρὸ ἔργου βυζαντινοῦ στιχοπλόκου, τῆς ἀρχαίας ἑλληνικῆς τρίβωνος και μύστου και διεξελθόντος οὐ μόνον τοῦς γνωστοῦς ἡμῖν τῆς ἀρχαίας Ἑλληνικῆς Ἀνθολογίας θησαυροῦς, ἀλλὰ πολὺ πιθανῶς ἴσως και ἐτέρας ἄχρις ἡμῶν μὴ περιελθούσας τῶν ἀρχαίων γνώμας, και ὑπὸ τὴν ἔποψιν ταύτην τὸ παραινετικὸν τοῦ ἡμετέρου ἀνωνύμου βυζαντινοῦ ποίημα παρέχει οὐ σμικρὸν διὰ τοῦς φιλολο-

1) Ἴδ. περὶ τῶν τοιούτων ὀρθογραφικῶν λεξικῶν και K. Krumbacher: *Byzantinische Litteraturgeschichte* σελ. 336 τῆς 1-ης ἐκδόσεως.

γούντας ἐνδιαφέρον. Ἐτερος λόγος, ὅστις πείθει ἡμᾶς περὶ τοῦ ὅτι ὁ ἡμέτερος ἀνώνυμος ἐπωφελήθη τῶν κλασικῶν προτύπων καὶ ὑποδειγμάτων ἐστίν, ὅτι ἀρχοῦσιν παρ' αὐτῶ αἱ ἐλληνικαὶ καὶ ἐθνικαὶ (=heidnische) ἰδέαι (πρβλ. στίχ. 48—49—50. 80—81. 108—109. 126—127. 178—179. 218—219 κ. λ.). Οὐχ ἦττον ἐν τισὶ χωρίοις προδίδεται τὸ χριστιανικὸν τοῦ στιχουργοῦ συναίσθημα (πρβλ. στίχ. 40—42—60—62—90—92—98. 99. 186—187. 232—233. 234—235). Ἐκτὸς δὲ τούτων ἡ γλῶσσα τοῦ ποιήματος καὶ οἱ ἐξάμετροι, μολονότι ἐν πολλοῖς βέροντες, οὐχ ἦττον ἐν τισὶ στίχοις δὲν εὐοδοῦνται (ἰδ. στ. 180. 214. 174), ἐκτὸς ἐὰν ἀποδώσωμεν τὰ ἀμαρτήματα ταῦτα εἰς ἀπροσεξίαν καὶ ἀβλεψίαν τοῦ μεταγενεστέρου ἀντιγραφέως. Γνωστόν, ὅτι αἱ τῶν ἀρχαίων γνῶμαι ἐκφέρονται συνήθως ἐν διστίχοις, ἐνὶ ἐξαμέτρῳ καὶ ἐνὶ πενταμέτρῳ. Ὁ Βυζαντινὸς ἀνώνυμος ἐκφέρει τὰς γνώμας αὐτοῦ ἐπίσης ἐν διστίχοις, ἀλλ' ἀμφοτέροις ἐξαμέτροις καὶ ἄνευ κοσμητικῶν ἐπιθέτων, οὐδ' ἐν λόγῳ ἐπηνθισμένῳ, ἀλλ' ἀπλῶ καὶ ὅσον ἔνεστι λακωνικῶ ἐκφράσεως τρόπῳ· ἐφ' ᾧ καὶ ἐν τέλει τοῦ ἔργου αὐτοῦ οὐχὶ ἄνευ βυζαντινοῦ τινος στόμφου ὁ ἡμέτερος ἀνώνυμος στιχοπλόκος καυχᾶται (στίχ. 270—271):

θαυμάσεις ἐπεσι στιχουργήσαντά με γυμνοῖς,
τοῦτο δὲ νοῦ βραχύτης δρᾶ σύνδου ταῦτα τιθεῖσα.

Ἐκ τοῦ λεξικολογίου τοῦ ποιήματος, ἀνήκοντος κατὰ τε τὴν σύνταξιν καὶ τὴν λέξιν εἰς τὸν ἀρχαῖον ποιητικὸν λόγον, οὐχ ἦττον σημειωθήτωσαν αἱ λέξεις ἐμβρίμημα = δόσιμον καὶ ὀλεσίθυμον (στ. 151), αἵτινες δὲν φέρονται ἐν τοῖς χρόνοις τῶν κλασικῶν συγγραφέων. Ἐξ ὅλων τούτων συμπεραίνομεν περὶ τῆς βυζαντινῆς τοῦ ποιήματος ἐποχῆς· ἀλλ' ὅσον ἀφορᾶ πρὸς τὸν στιχουργήσαντα φυσικῶ τῷ λόγῳ δὲν δυνάμεθα περὶ τούτου μετὰ θετικότητός τι νάποφανθῶμεν. Τολμηρὸς δ' ἦδελεν εἶσθαι, νομίζομεν, ὁ ἰσχυρισμὸς, ὅτι, ἐπειδὴ ἐν τέλει τοῦ χειρογράφου φέρονται τὰ δύο ὀρθογραφικὰ λεξικά, ὧν πιθανοὶ στιχουργοὶ εἰσιν ὁ Πρόδρομος, ὁ Ψελλὸς ἢ ὁ Ζηγαβηνός, εἰς τούτων τυγχάνει καὶ ὁ τῶν παραινετικῶν τούτων γνωμῶν πιθανὸς στιχοπλόκος. Πρὶν ἢ κλείσωμεν τὴν μικρὰν ταύτην εἰσαγωγὴν, ἐπισυνάπτομεν ἐνταῦθα καὶ τινὰς συγκρίσεις τῶν γνωμῶν τοῦ ἡμετέρου ἀνωνύμου πρὸς τινὰ χωρία τῶν ἀρχαίων κλασικῶν, ὑφ' ὧν, ὡς φαίνεται, ὁ ἡμέτερος στιχουργὸς ἐνεπνεύσθη. Ἡ δὲ συγγένεια τῶν νοημάτων τινῶν διστίχων τοῦ ἡμετέρου ἀνωνύμου πρὸς τινὰς τῶν γνωμῶν τοῦ Ψευδοφωκυλίδου, εἰς ἃς ὑπὸ τὸ κείμενον παραπέμπομεν, ὡς καὶ πρὸς τινὰς τῶν γνωμῶν τῶν ἀρχαίων κωμικῶν, εἶναι βεβαίως προφανῆς. Οὕτω λ. χ. τὸ διστίχον 260—261:

Ἄν ὠνήσῃ σαυτῷ δμῶας πρὸς θεραπείην,
σφᾶς τε καλῆς δούλους, κἀνθρώπους ὄντας ἐπίστῳ.
ὑπενθυμίζει ἡμῖν τοὺς στίχους τοῦ Φιλήμονος

(Boissonade ἔ. ἄ. σελ. 202):

Κᾶν δοῦλος ἦ τις, οὐδὲν ἦττον, δέσποτα,
ἄνθρωπος οὗτός ἐστιν, ...

Καὶ ὁ 41 στίχος τοῦ ἡμετέρου ποιήματος
θνητός ἐὼν γὰρ καὶ περὶ θνητῶν ἔσο μεριμνῶν
ὑπενθυμίζει τὴν μονόστιχον γνώμην
θνητός πεφυκῶς μὴ φρονῆς ὑπέρθεα

(Boissonade σελ. 219)

Καὶ ὁ στίχ. 76

μὴ πίστευε αἰεὶ τῷ ἀπαγγέλλοντί σοι ἄττας
ὑπενθυμίζει τὴν μονόστιχον γνώμην:
Μὴ πάντα πειρῶ πᾶσι πιστεύειν αἰεὶ.

(Boissonade σελ. 231).

Τὰ δὲ περὶ τέχνης (στίχ. 196—197) ἔχουσι μεγάλην ὁμοίότητα
πρὸς τὰ ὑπὸ τοῦ Ἰππάρχου λεγόμενα

τὰ μὲν γὰρ ἄλλα καὶ πόλεμος, καὶ μεταβολαὶ
τύχης ἀνάλωσ' ἡ τέχνη δὲ σώζεται.

(ἔνθ. ἄ. σ. 184).

Ὁ δὲ 241 στίχ.

Ἴθ' ἐν προστασίᾳ χαρίης ἕνα φίλτερος εἴης
ὑπενθυμίζει τὴν Εὐριπίδειον ῥῆσιν:
Τὰς χάριτας ὅστις εὐγενῶς χαρίζεται,
ἦδιον ἐν βροτοῖσι.

(ἐν τῷ λόγῳ Λυκούργ. κατὰ Λεωκρ.).

Τέλος ὁ στ. 122

᾿Οφέλμων θεράπωντος βουλήν μῆτι παρέλθης
ταυτίζεται σχεδὸν μετὰ τῆς τοῦ [Ψευδο]φωκυλίδου γνώμης:
λάμβανε καὶ βουλήν παρὰ οἰκέτου εὐφρονέοντος

(Bergk Anthologia v. 228).

Γ'.

Τὸ κείμενον.

(Ἄωνύμου ποίημα παραινετικόν).

- σελ. 222. . . . .
 δεῖ γὰρ προκρίνειν τό γε συμφέρον ἐσθ' ὅτε πλοῦτου·
 [Ἐ]μβριθῆς¹⁾ ἔσο καὶ πρᾶος, ὡς γε τὰ πράγματ' ἀπαιτεῖ
 πρὸς γὰρ τοὺς καιροὺς ὁ σοφὸς μεταβάλλετ' ἀμέμπτως.
 * [M]εμομένης ἀλόχου δούλοις προπετῶς μὴ ἀκούσης·
 στ. 5. πολλάκις γὰρ ὄν πόσις φιλέει, στυγέει²⁾ παράκοιτις.
 [E]ἰ σὺ παραινεῖς μὲν τινι, κείνος δ' οὐκ ἐπακούει
 καὶ μιν ἄριστα μάλιστα φιλεῖς καὶ ἀφίστασο τοῦργου.
 σελ. 228. [M]ῆ ἀνθίστασο, μῆδ' ἐρίδαινε λάλοις ἀδολέσχοις,
 ὅττι³⁾ λόγος πᾶσιν^{3b)} δέδοται, ξύνεσις δ' ὀλιγίστοις.
 στ. 10. [Τοὺς] ἐτέρους^{2o)} φιλεῖ, ὡς καὶ σαυτῶ φίλτατος εἶναι·
 ὡς καλοῖς καλὸς ἴσθι, ὡς μὴ βλαβερὸν τι σοι ἦξει.
 [Θ]ρύλους φεῦγε, νέος μὴ μυθοπλάστης δόξης·
 οὐδένα μὲν σιγή³⁾, τὸ δ' ἐναντίον ἤκαχε πολλούς⁴⁾.
 [.]τεῦτο (;) τί σοί τις, μὴ σύ γ' αὐ ἐτέρῳ καθυπόσχῃ·
 στ. 15. καὶ γὰρ μετριότητι φίλοι γλυκεροὶ συνέρχονται.
 σελ. 224. [M]ῆ ὀκνεῖ μεγάλως αἰτίζειν, τά γε μικρὰ προέσθαι,
 ὅττι⁵⁾ χάρις φιλέοντας ἐν ἀλλήλοισι συνάπτει.
 [N]εῖκα τοῖς ἐτάροισι κομίζειν πάγχυ φυλάσσου·
 μῖσος γὰρ τρέφει ὀργή, ὁμοφροσύνη φιλήν δέ^{6a)}.
 στ. 20. [E]ἰ σε πρὸς ὀργὴν ἀμπλακίη δμῶν ὀροθύνει,
 σαυτὸν μαλθάσσειν ὡς τῶν οἰκείων φείση.
 σελ. 225. [Σ]οῦ⁶⁾ κρατέειν δύνῃ, ἐσθ' ὅτε καρτερίη περιγίγνου....
 [Φ]ρούρει ὅττι^{6a)} μάλιστα, τάπερ καμάτοις ἐπορίσω^{6b)}.
 ἐν⁷⁾ ζῆμῇ γὰρ κάματος πενήνῃ ἐποφέλλει⁸⁾.
 στ. 25. [E]ὐπραγέων εὐεργετικὸς μὲν πολλάκι^{8a)} γίγνου
 σεῖο φίλοις, σαυτῶ δ' εὐεργετικώτατος αἰεῖ.

1) μβριθῆς. 2) στεγέει. 2a) ὅτι. 2b) πᾶσι. 2o) φετέρους. 3) σιγή. 4) πολους.
 5) ὅτι. 5a) δὲ φιλήν. 6) οὐ. 6a) ὅτι. 6b) καμάτοισι πορίσω. 7) ἐζήμ. 8) εποφέλει.
 8a) πολλάκις.

*) Τὰ ἐν ἀγκύλαις [ ] ἀρχικὰ γράμματα τῶν διστίχων ἐλλείπουσιν ἐν τῷ χειρο-
 γράφῳ ὁ ἀντιγραφεύς, ὡς εἰκάζω, ἐκ τινῶν ἄλλων χωρίων τοῦ χειρογράφου, ἐσκόπει γὰρ
 γράψῃ τὰ κεφαλαῖα γράμματα δι' ἐρυθροῦ χρώματος.

- [E]ί μὲν γηπονίας ἐθέλεις μανθάνειν πολυκάρπους
 σελ. 226. Ἡσίοδον⁹⁾ μέτιθι κλυτόν· εἰ¹⁰⁾ δ' αὖ εἰδέναι αἰρεῖ
 τὰς βοτανῶν δυνάμεις, [N]ίκανδρος τὰς σε διδάξει·
- στ. 30. [E]ί δὲ Φρυγῶν ποθέεις Δαναῶν τε δαῖναι ἀγῶνας,
 δίζεο θεῖον Ὀμηρον, δὲ Ἄρεος ἔργ' ἀγορεύει·
 [E]ί δὲ γ' ἐρᾶν βούλει τοῦ τ' ἐρᾶν τέχνην ἐπιγῶναι,
 στεῖχε Θεόκριτον ἀμφὶ γυναιμανῆ ἠδυμελῆα¹¹⁾.
- στ. 35. Σὺν σοφίῃ ζῆν κλύε μοι κείνων¹²⁾, ἃ μαθεῖν χρή,
 σελ. 227. [Ω]ν διὰ πᾶς βίοτον παθέων δίχα πάντα διοικεῖ.
 Δεῦρ' ἴθι καὶ τίπτε πέλει σοφίῃ σύ γε μουῦ.
 [E]ί δύνασαι, καὶ ἀλλοτρίοις ὄφελός ποτε γίγνου,
 ὅττι^{12α)} φίλους πεπορίσθαι κέρδιον ἢ βασιλεύειν.
- στ. 40. [Λ]εῖπε θεῶ μυστήρια καὶ πόλον ὅστις ἐρευνᾶν,
 θνητὸς ἐὼν¹³⁾ γὰρ καὶ περὶ θνητῶν ἔσο μεριμνῶν.
 [T]ίπτε φοβῆ¹⁴⁾ θάνατον; ἀλόγιστον γὰρ διὰ παντός
 σελ. 228. πότμον δειμαίνοντα βίου τέρψιν ἀποβάλλειν.
 [Ο]ργισθεὶς περὶ πράγματος ἀμφιβόλου μὴ ἐρίζειν,
 στ. 45. θυμὸς γὰρ παντὶ νόον εἶργει τάτρεκὲς μαθεῖν.
 [T]αῖς¹⁵⁾ δαπάναις χρῶ μείζουσιν εὐτε τὰ πράγματ' ἀπαιτεῖ,
 πρὸς δὲ τὸ πρᾶγμα θετὸν καιρὸν ἀνάλισκε δεόντως.
 [Φ]εῦγε αἰεὶ τὸ ἄγαν, τὰ δὲ μέτρια καὶ μάλα βούλου·
 βαιῶ γὰρ ποταμῶ ἀκλυστοτέρῃ φέρεται ναῦς.
- στ. 50. [Π]ᾶν ὃ φίλοις σοῖς αἰσχος προστρίψει, μάλα κεῦθε,
 σελ. 229. μὴ μέμψωνται γε πλεῖστοι ὃ σε μῦνον ἀνιᾶ¹⁶⁾.
 [M]ή τι βροτούς ἀλιτρούς δόκει ἀμπλακιδῶν ἀπόνασθαι,
 πρὸς καιρὸν γὰρ ἔλησαν, καιρῶ δ' αὖ φανεροῦνται·
 [Σ]ώματος οὐτιδανοῦ δύναμιν μὴ θῆς¹⁷⁾ παρὰ φαῦλον,
 στ. 55. βουλῆ γὰρ κρατεῖ ἔσθ' ὅτε, τὸν φύσις εἶας' ἀκιδνόν.
 [E]ννοεῖς σέο μείονα· τῶ δ' ἐν καιρῶ ὑπέικειν·
 πολλάκι¹⁸⁾ γὰρ κρείσσων πρὸς χείρονος ἦτταν ὑπέστη.
- σέλ. 230. [M]ή νεικεῖν¹⁹⁾, μὴδ' ἀντιλέγειν θέλε σοῖσιν ἑτάροις^{19α)}·
 ἐκ τυτθῶν γὰρ μύθων ἔρις μέγα πολλάκις αὖξει.
- στ. 60. [K]ληδόσι μὴ ἔχνευε τί βούλεται εἰς σέ τὸ θεῖον·
 ὅττι γὰρ ὤρισε σοῦ πέρι, καὶ σέο νόσφι τελέσσει^{19β)}.
 [B]ασκανίην φυλακῆ πάσῃ τὰ μάλιστα φυλάσσου,
 ἢ κῆν μὴ βλάπτῃ, φέρειν γέ μῆν ἔστι βαρεῖα.

9) ἠσίοδον. 10) ἰδαῦ. 11) ἰδομελοια. 12) κεῖν. 12α) ὅττι. 13) ἐόν. 14) φόβον.
 15) ἀς. 16) ἀνιᾶς. 17) θεῖς. 18) πολλάκις. 19) νεῖκειν. 19α) ἑτάροις. 19β) τελέσσει.

- σελ. 231. [Κ]αρτερόφρων ἔσο, κῆν ἀδίκως σὺ περι κρίσιν ἤλως,
 στ. 65. οὐκ εἰς μακρὰν γὰρ γελάσει νικῶν τις ἀθέσμως.
 Οἰχομένης ἔριδος μὴ λοιδορίαν ἀνεπέχης·
 σκαιὸν γὰρ μεμνησθαι μηνιδμοτο μετ' ἔχθραν.
 Μῆθ' αὐτὸν ἐπαίνει, μήτ' αὐθις φέγε, καὶ γὰρ
 τοῦτ' ¹⁹⁰⁾ ἀνόητοι δρῶσι, κενὴ τοὺς δόξα ταρασσει.
- στ. 70. [Ἔ]στ' ἀνάλωμα μένει, χρῶ χρήμασι σοῖς ὀλιγοστῶς·
 σελ. 232. βαιῶ γὰρ χρόνῳ τὸ μακρῶ πεπορισμένον ἔρρει.
 [Ἄ]φρων γίγνου, ὡς γε τὸ πρᾶγμα ὁ καιρὸς ἀπαιτεῖ·
 [ἀ]φροσύνην γὰρ που πλάττειν, ἄκρη φρόνησίς ἐστι ¹⁹¹⁾.
 [Φ]εῦγε ἀσωτὴν καὶ σμικρολόγον κακότητα·
 στ. 75. αἶδε γὰρ ἀντίπαλοι φήμης ἀγαθῆς τελέθουσιν.
 [Μ]ῆ πίστευε αἰεὶ τῷ ἀπαγγέλλοντί σοι ἄττα ¹⁹⁰⁾·
 τὴν πίστιν ²⁰⁾ δ' ὀλίγην νέμε, πλείστων πλείστ' ἐρεόντων ²¹⁾.
- σελ. 233. [Γ]λεύκει οἴνου ²²⁾ σφαλλόμενος, μὴ σαυτὸν ἀθῶου·
 πλημμελιόη ²³⁾ γὰρ τίς ποτε, γλεύκουσ τὸδε ποιούντος ²⁴⁾.
 στ. 80. [Β]ουλὴν κοινοῦ ἀπόρητον γνωστῶ ἐχεμύθῳ·
 πιστῶ δ' ἰητρῶ πίστευε χρωτὸς θεραπεύειν ^{24a)}.
 [Μ]ῆ βαρέως φέρε μοι εὐημερίην ἀκολάστων·
 εὐμενεῖ ²⁵⁾ γὰρ τοῖσδε τύχῃ, ὄφρα τίσις ²⁶⁾ σχοίῃ.
 [Π]ρόβλεπε μοῖραν ἐπερχομένην, ἵνα τήνδ' ὑπομείνης·
 σελ. 234. κουφότερον γὰρ λυπεῖ πᾶν, ὁ προεῖδομον ἤξειν.
 * [Μ]ῆ κατάπιπτ' ἀπογινώσκων ἐν δυσπραγίῃσιν,
 ἀλλ' ἔχου ἐλπίδος οὐδενὶ πότμῳ ἀνάδρωσ ²⁷⁾ ἔων σε.
 [Π]ᾶν ὁ σεαυτῷ πρόσφορον οἶδας, μήτι παρέλθης,
 ὅττι μέτωπα κωμῶντα μετ' οὐ πολὺ ²⁸⁾ φαλάκρη.
 στ. 90. [Δ]έρκεό μοι τά τε δντα, τά τ' ἐσσόμεν' ^{28a)} ὕστερον αὐθις,
 ζηλῶν ἐν τούτῳ θεόν, δε δύο ταῦτα δοκεύει.
- σελ. 235. [Ἔ]σθ' ὅτε γίγνου καὶ ὀλιγαρχίης, ὄφρ' ὑγιαίνης·
 παῦρα τρυφῆ ²⁹⁾ τε δίδου, τῷ δ' εὐεκτεῖν ^{29a)} τὰ πλείω.
 [Μ]ῆ ψήφου δῆμοιο μονώτατος ἐξολιγώρει·
 στ. 95. μήποτ' οὐκ ἀρέσης τινὶ πολλοῖς ἀντία βάζων.
 [Ἔ]στω σοι μελεδῶνων πρώτη φροντίς ὑγείας
 καὶ μὴ καιροῦσ αἰτιῶ, ἦν σοι νοῦσος ἐπέλθη **.

190) τοῦτο. 191) ἐστὶ φρόνησις? *Red.* 190) ἄττα. 20) πίστην. 21) πλεῖτερον. 22) λίττες οἴνω 23) πλημμελίη. 24) πόντος. 24a) χρός θεραπείην? *Red.* 25) εὐμενη. 26) τίση. 27) αν αδρ. 28) πολὺ ἐστι? *Red.* 28a) ἐσσόμενα. 29) τρυφή. 29a) εὐεκτεῖν σε? *Red.*

*) Ὅρα Ἀνθολόγ. Στοβαίου, τομ. Α', σελ. 340.

**) Ὅρ. Émile Legrand Bibliothèque grecque vulgaire I p. v. 6. «Ὅταν σ' ἐπέλθη λυπηρόν, μὴ σε νικήσῃ ἡ θλίψις».

- [T]ίπτε ἐνύπνια³⁰⁾; νοῦς μερόπων γὰρ ἄ βούλεται^{30α)} αἰ
σελ. 236. ἐγρήσων τ' ἐλπίζει καὶ ἐν ὑπνοισι θεᾶται.
στ. 100. [Ο]ς δὴ ταῦτ' ἔπεα ξυνετώς ποθέεις ἀναγνῶνας,
τάσδ' ὑποθημοσύνας μετιών, ὄφελος βίου οὔσας,
[Σ]ὸν ρύθμιζε διδάγμασι νοῦν καὶ μὴ ποτε παύση·
εἰκὼν γὰρ θανάτου βίος ἀμμορος ἐὼν διδαχῆς.
[Υ]θεν δὴ πολὺ κέρδος ἀποίσιο³¹⁾, εἰ δ' ἀμελήσεις
στ. 105. οὐκ ἐμὲ τὸν γράψαντα, σεαυτὸν δ' ἐξαθερίσεις.
σελ. 237. [Ο]ρθῶς ζῆν μύθων^{31α)} μὴ ἐπιστρέφου ἀφρονέωντων·
οὐδὲ γὰρ ἡμέτερον διερευνᾶν μῦθον ἐκάστου.
[K]ληθεὶς μάρτυς, σωζομένης πρότερον σέο τιμῆς,
* ὄσσον^{31β)} ἔνεστι κάλυψον ἀμαρτάδα σοῖο φίλοις^{31ο)}.
στ. 110. Μύθους μελιχίους τε καὶ αἰμυλίους πεφύλαξο·
νημερτῆς ἀπλότης ἀγαθῆ, δολίη δὴ ἐπακτῆ^{31δ)}.
[N]ωθρεῖν φύγε, ἀργίην τοῦ ζωτικοῦ οὔσαν·
σελ. 238. ψυχῆς ἀδρανέος^{31ο)} γὰρ χαίνουσις χροᾶ^{31ε)} τήκει.
[Υ]σθ' ὅτε παρβολάδην σέο φροντίσι μίγνυε τέρψεις,
στ. 115. ὄφρα φέρειν θυμὸς φίλος ὄντιναοῦν πόνον ἴσχη.
[M]ήτε λόγου, μήτ' ἔργου ἐπιδράξης ἑτέρου^{31ε)},
μὴ τῶ σῶ παραδείγματι καὶ σέ τις αὐθις γελάσση^{31β)}.
[K]λῆρον, ὃν ἔσχες πατρόθεν, ἔγγραφέ μοι³²⁾ πινάκεσι^{32α)}
καὶ μιν ἀέξων φρούρει, μήτι κακῶς ἐπακούση.
σελ. 239. [Α]ν ἀφενός τοι πλείστος ἔοι ποτὶ γήραος³²⁾ οὐδᾶ,
σμικροπόρος μὴ ἴσδι, φίλοισι δὲ³²⁾ πλουσιόδωρος.
** [Ω]φέλιμον θεράποντος βουλήν, μήτι παρέλθης
μηδ' ἑτεροῖό τινος γνώμην, εἰ σύμφορος εἶη.
[E]ὶ μὴ χρήματά σοι καὶ κτήματα ὡς πάρος εἶη,
στ. 125. ζῆσον τοῖσδ' ἀγαπῶν, ἃ τέως σοι ὁ καιρὸς ὀπάζει.
*** [M]ήποτε κουριδίην ἄλοχον ἀγάγης^{34α)} διὰ φερνήν,
σελ. 240. ὡς μὴ ἀνάγκην^{34β)} σχῆς κατέχειν μιν ἐπαχθῆ οὔσαν.

30) ἐνύπνια. 30α) βουλετ. 31) ἀποίσιαι. 31α) ἐθέλων? Ρεδ. 31β) ὄσον. 31ο) φίλου.
31δ) ἐπάχθης? Ρεδ. 31ε) ἀδρανέως. 31ε) χροῶς. 31ε) ἐταίριοι. 31β) γελάση. 32) ἔγραφε.
32α) πινάκεσι. 33) γήρας. 34) φίλοις ἴδε. 34α) ἀγάγη. 34β) ἀνάγκη.

*) "Op. Legrand ε. ἀ. σελ. 12 στίχ. 42—43:

Γιέ μου, ἂν πῆση ὁ φίλος σου εἰς ἐντροπήν κ' αἰσχύνην,
σύνδραμε ὄσον ἢμπορεῖς, κρύψε τὴν ἐντροπήν του.

**) "Op. εἰσαγωγὴν.

***) "Op. ψευδοφωκλίδ. στίχ. 200—201.

- [T]ῶ πολλῶν παραδείγματι μάθανε, τίπτε γ' ἔρξεις
 ἢ φεύξῃ· βίωτος γὰρ τῶνδε διδάσκαλος ἄμμιν.
- στ. 130. [T]οῖς δυνατοῖς ἐπιχείρει, μήποτε τοῖσδε πιεσθεῖς
 μαψίδιον προλίπης³⁵) τούργον, καμάτοισιν ἀπειπῶν.
- [M]ῆ σίγα τό περ ἔγνωσ οὐκ ὀρθῶς διαπραχθέν,
 μὴ σκαιούς ζηλῶν δόξης τὰ τοιαῦτα σιωπᾶν.
- σελ. 241. Ἦν τι δικαίως πάσχῃς, καρτερικῶ φέρε θυμῶ,
 στ. 135. καὶ σαυτῶ πταίσας σαυτὸν τίνυε δικαστῆ.
- [Δ]ίκεο συμμαχίην κριθεῖς παρὰ θέμα δικαστοῦ·
 καὶ τοῖ γάρ τε νόμοι ποθέουσι δίχη διέπεσθαι.
- [B]ιβλία πάγχυ μετέρχεο πολλά, μετέρχεο πλεῖστα·
 ποιηται θαυμαστά γὰρ ἀλλ' οὐ πιστὰ λέγουσι.
- στ. 140. Νουθετῶν ἐτάροις καὶ μέτριος εἰς λόγον ἴσθι,
 σελ. 242. μὴ κόβαλος δόξης, ὅτε κόσμιος ἔμμεν ὀφείλεις.
- [Σ]ῆς ὀργιζομένης ἀλόχου μὴ δείδιθι³⁶) φωνάς³⁷)·
 τῆμος γὰρ σοι τεύχει ἔνεδρα^{37α}) γυνή, ὅτε κλαίει.
- [X]ρῶ σοῖς χρήμασι καὶ μὴ ἀπλήστως τοῖσδε καταχρῶ³⁸)·
 στ. 145. τῶν γὰρ σῶν δαπανηθέντων, τὰ ξεῖνα ματεύσεις.
- [Ἄ]σφάλισαι³⁹) τεὸν ἦτορ, μὴ ταρβεῖν ποτε πότμον·
 οὐκ ἂν μὴ καλὸς ἦ, πλὴν τῶν γε κακῶν τέλος ἐστί(;))
- σελ. 243. [M]ῆ ψυχρῆ σποργῆ σούς ἀμφαγάπαζε τοκῆας·
 μητέρι μὴ πρόσκρουε θέλων ἀρέσαι⁴⁰) γενετῆρι.
- στ. 150. [Ἄ]σφαλῆως ζωὴν ὅστις διάγειν ἐπιθυμεῖς (Ped.)⁴¹),
 καὶ παθέων ἀμιγῆς φρουρεῖν κέαρ ὠλεσιθύμων⁴²),
- [τ]άσδε παραινέσεις ἀναγινώσκεις ὅσαι ὦραι·
 δῆεις γὰρ παρ' αὐταῖς τῶ προσέχειν σε ἄνωγα.
- σελ. 244. [Π]λούτου ὑπερφρόνει, ἦν ἐθέλης νόον ὀλβιος εἶναι,
 οὐ ὁ ἐελδόμενος^{42α}) τητῶμενος^{42β}) αἰὲν ἐπαιτεῖ^{42ο}).
- [Ἄ]γαθὰ τῆς φύσεως οὐκ ἂν ποτέ σοι ἐπιλείψει^{42δ}),
 ἦν ἀγαπᾶς κείνοις ἐς ἄπερ⁴³) χρεῖος κατεπείγει.
- [Ἄ]ν ἀφύλακτος ἐὼν ἀλόγως^{43α}) τὰ σὰ πάντα διοικῆς,
 στ. 165. μήτι τύχην λέγε τυφλὴν μὴ τοίην περ εἴουσαν.
- [Ἄ]ργυρίῳ χρῶ, ἀργυρίου⁴⁴) φιλίην ἀπόειπε,
 ἦν οὐδεὶς σοφός, οὐδεὶς τίμιος ἠγάσαστ' ἀνήρ.

35) προλείπης. 36) δείδι. 37) φωνάς. 37α) ἔνεδραν. 38) κτχρ. 39) ἀσφάλισε.
 40) ἀρέση. 41) ὁ στίχος ἐλλιπής καὶ ἀκατάληκτος: σφαλε ζωὴν ὅστις διάγειν
 ἐρῖσχεις(;)). 42) ὠλεσιδομ. 42α) ἐλδόμενος. 42β) τητῶμενος. 42ο) ἀπαιτεῖ.
 42δ) ἐπιλείψει. 43) ἄπο. 43α) ἀλόγως. 44) ἀργυρίου δέ.

- σελ. 245. [Ἄ]φνειός γεγωνώς ὑγιῆ σέο τόν χρῶα^{44*}) τήρει·
 ὄλβον ἔχειν, νοσέων γάρ πλούσιος, οὐχί καί αὐτόν (ι)^{44b)}.
- στ. 170. [Π]ληγᾶς ἔσθ' ὅτε μυστοπόλοιο φέρειν⁴⁵⁾ παρά χειρός
 τλῆθι καί ἐμβρίμημα χολωσαμένοιο^{45*}) τοκῆος.
 * [Π]ρᾶττε τὰ ὠφέλιμα⁴⁶⁾, προσεχῶς δὲ φυλάσσεο κείνα,
 οἷς τισιν ἀμφίβολος πέλει ἢ τοῦ κέρδεος^{46*}) ἐλπίς.
 [Π]ᾶν ὁ δύνῃ δοῦναι χάριν αἰτίζοντι^{46b)} χαρίζου⁴⁷⁾.
- σελ. 246. τοὺς ἀγαθοὺς γὰρ εὖ ἔρξαι ἐν μέρει ἐπλετο κέρδους.
 [Π]ᾶν ὄτιοῦν ὄν⁴⁸⁾ ὑποπτόν σοι ταχέως ἀποσειῶ **⁴⁹⁾,
 ὅττι φιλεῖ τὰ πάρος ὀλιγωρηθέντα λυμαίνειν.
 [Ἄ]ν ἀκόλαστος ὄρεξις ἐνοχλοῖσέ σε Κυθείρης⁵⁰⁾,
 μὴ θέλε χρηστεύεσθαι λιμῶ⁵¹⁾ γαστρὸς ἐτέρῳ.
- στ. 180. [Ἄ]ν προκέηται^{51*)} θηρία πάντα ἔχειν διὰ δῆμον⁵²⁾,
 ἐν κέλομαι, τρομέειν σε τὸν ἄνθρωπον περὶ πάντων.
- σελ. 247. [Ε]ἰ σθένος εὐπάλαμον σέο τόν χρῶα^{52*)} περιφράττει,
 σπεῦδε καί εὐφρονέειν, ὡς γὰρ δόξεις ἀνδρείος.
 [Σ]υμμαχίην παρά γνωστῶν αἰτεῖν, εἴ ποτε κάμνεις·
 πιστοῦ γὰρ φίλου ἰητῆρ προφερέστερος οὐδεὶς.
- στ. 185. [Ε]ἰ σὺ πταίεις, τί θνήσκει σοῦ ἔκητι τὸ θυμα;
 ἀφραδὲς ἐν ἐτέρου μὶν ἔλπεσθαι σωθῆναι.
 [Ε]ὔτ' ἂν ἐταῖρον, ἢ αὐτὸν πιστόν φίλον, ὦ φίλε, δίκῃ,
 οὐχί τύχῃ μερόπων ὁ βίος διχηνευτέος ἴτω.
- σελ. 248. στ. 190. Χρῶ τοῖς κερδῆθεῖσι^{52b)} φιλοκερδίας ὄνομα^{52c)} φεύγων·
 τίπτ' ὄφελος πλούτου, εἰ πλουτεῖς αἰὲν ἐπαιτῶν^{52d)}.
 [Τ]ίμιον εἰ φήμην ἐθέλεις βίων προφυλάσσειν,
 σπεῦδε φυγεῖν κραδίηθεν κακὰς τέρψεις βιότοιο.
 [Ἄ]ρτίφρων τελέθων νόα^{52e)} μὴ χλευάζε γηραιόν·
 πάντεσι γὰρ πολιοῖς παίδων φρένες εἰσὶ νεογῶν.
- στ. 195. σελ. 249. [Κ]αὶ τέχνην μάθε, ὅττι^{52f)}, τύχης τροχαλῶς ἀπιούσης,
 τέχνη μίμνει καὶ μερόπων βίον οὐκ ἀπολείπει.
 [Φ]ράζεο πάντα σιωπῇ τίπτε λέγουσιν ἕκαστοι,
 ἦθεα γὰρ μερόπων γυμνοὶ λόγος ἦδὲ καλύπτει.

44*) χρῶα. 44b) ὄλβον ἔχει νοσέων γάρ πλούσιος οὐχί βέβαιον? Ped. 45) φερ.
 45*) χολωσαμένοιο. 46) ὠφέλιμα. 46*) κέρδους. 46b) αἰτίζοντι σοι. 47) ὁ
 ἐξάμετρος δὲν εὐοδοῦται ἴδ. εἰσαγ. 48) ὄν. 49) ἀποσι. 50) κηθείρης. 51) λιμῶ.
 λαιμῶ? Ped. 51*) προκέηται. 52) ὁ στίχος ἀκατάληπτος. 52*) χρῶα. 52b) κέρ-
 δεσι τῆς? Ped. 52c) ὄνομα? Ped. 52d) ἀπαιτῶν. 52e) νόον. 52f) ὅτι.

*) Ὅρ. Θεογν. στίχ. 461—462 (Bergk ξ. α. σελ. 56)

..... μηδὲ μενοίνα

χρήμασι, τῶν ἄνυσιν γίνεται οὐδεμία.

**) Ὅρ. Ψευδοφωκυλίδ. στίχ. 144 ἀρχόμενον τὸ κακὸν κόπτειν».

- στ. 200. [Α]σκει σὴν τέχνην, καίπερ τήνδ' ἐκμελετήσας,
ὡς μελέτη γὰρ νῶ ταῖς χερσίν ἐθισμός ἀρήγει.
[Μ]ή ποτ' ἐπερχομένης ὥρης ἐμπάζω ποτίμου,
f. 250. οὐ γὰρ δείδειν οἶτον, ὅς οἶδε βίον διαπαίξειν⁵⁸).
[Μ]άνθανε πρῶτα⁵⁴) πρὸς εἰδότος, αὐτὸν δὲ σοφίᾳ ἀδιδάκτως·
στ. 205. τῶν ἀγαθῶν διὰ γὰρ δόσιμον⁵⁵) τελέθει τὸ δίδαγμα.
[Τ]όσονον πίνε ὅσον δύνῃ, ἣν ἐθέλης ὑγιαίνειν·
πᾶσα γὰρ οὖν σπατάλη δεινῆς νόσου ἐστὶν ἀφορμή.
[Κ]ινεῖς ἀμφαδίην τι καὶ ὡς καλὸν δοκιμάζεις^{55α}),
f. 251. ἄθρει μὴ τοῦτ' αὐτὸν πάλιν εὐκολίην καταμείμψῃ.
στ. 210. Ἐν εὐημερίῃ τάναντία πάντα φυλάσσοι·
Ἐμπαλιν δυσπραγέων τὰ κρείττονα προσδόκα ἤξειν.
[Μ]άνθανε μὴ λήγων, μελέτη γὰρ σοφίην αὖξει^{55β})
καὶ μακρῆσι τριβαῖς ὀλίγη σύνεσις ἐπορίσθη.
[Α]ἴνει^{55ο}) φειδομένως· ὃν πολλάκι^{55α}) γὰρ δοκιμάζεις,
στ. 215. ἡμαρ ἐν ἐμφανίσει σοὶ ποτὸς τις φίλος ἦεν.
[Μ]ὴ αἰσχυρθῆς ταῦτα μαθεῖν, ἅπερ οὐ δεδάηκας·
f. 252. αἰσχος μὴ τι μαθεῖν ἐθέλειν, τὸ δ' ἐναντίον αἴνος.
[Ε]ὐφροσύνη καὶ ἔρις Βάκχῳ Παφίῃ τε σύνεισι,
ὦν τὸ μὲν ἀσπάζου, φεύγειν δ' ἔριδας κέλομαι⁵⁶) σε.
στ. 220. [Τ]ῷ θυμῷ μαλακοὺς καὶ σιγαλέους πεφύλαξο⁵⁷)·
Εὐκηλος ποταμὸς γὰρ αἰεὶ τάχα βένθεα κεῖθει.
* [Ε]ὐτ' ἂν τῆ⁵⁸) τῶν σῶν ἄχθη χαλεπῶν, φίλος, αἴσις⁵⁹),
βλέψον ἐς ἄλλου δυστυχίην πόσον ἐπλετο χεῖρων⁶⁰).
f. 253. [Τ]οῖς δυνατοῖς ἐπιχειρεῖ, ἄπτεισθαι⁶¹) γὰρ ἐρετμοῖς
στ. 225. θίνα βεβαιότερον, ἢ λαῖφος^{61α}) εἰς ὕψος ἀείρειν.
[Α]ντίον ἀνδρὶ δικαίῳ μὴ φλαύρως ποτ' ἐρίζης^{61β})·
τὰς ἀδίκους ὀργὰς γὰρ ἀμύνεται ἴφι τὸ θεῖον.
** [Γ]υμνωθεῖς⁶²) τῶν σῶν μὴ ἀνιῶ μηδ' ὀλοφύρου,
χαίρει δὲ μᾶλλον ἐπεὶ⁶³) συνέβη^{63α}) σ' ἔχοντ' ἀπολαῦσαι^{63β}).
στ. 230. [Ε]στι μὲν ἄλγος ἃ τις κέκτητ' ἀποβάλλειν,
f. 254. ἐμίπησ δ' ἐστὶν ἃ τὸν φρονέοντα φέρειν ἐπέοικε.

58) διαπέζειν. 54) πρῶτον. 55) ὄρ. εἰσαγωγ. 55α) δοκιμάζεις. 55β) σοφίην γὰρ αὖξει? Ροδ. 55ο) ἴνεα. 55α) πολλάκις. 56) κέλλομε. 57) πεφυλαξο. 58) τη. 59) αἴσις. 60) χηρ. 61) ἄπτεισθα. 61α) λέφος. 61β) ἐρίσης. 62) γυμνωθεῖς. 63) ἐπί. 63α) ἐπεὶ τι? Ροδ. 63β) ἀπολαῖσαι.

*) ὄρ. Boissonade Poetae graeci gnomici p. 198.

***) ὄρ. Legrand ἐνθ. ἀ. σελ. 13 στίχ. 51.

«Γιέ μου, ἂν χάσης, μὴ θλιβῆς, μηδὲ κάκοκαρδίσης».

- * [M]ή μακρούς σαυτῶ καιρούς βιοτῆς καθυπισχνοῦ
ὡς σκιά σώματι γάρ μόρος ἔπεται ἤπερ ἀφίξει.
[Γ]λάσκου θυέεσσι^{63α)} θεόν, λίπε μόσχον ἀρότρω,
στ. 235. μηδέ μιν εὐμενίσαι δόκει αἵματι καὶ σφαγίοισι^{63β)}.
(;) [Δ]ός τόπον ἠνορέηφι τύχης καὶ ὑπεκκεκαωθείς,
ἦτε γὰρ ἔσχε λυμῆναι σχοίη καὶ ποτ' ὄνηται.
f. 255. [E]ἰποθ' ἀμαρτήσεις, παίδευε σὺ σαυτόν ἔπειτα⁶⁴⁾.
τραύματα γὰρ θεραπεύομεν, ἄλγεσιν ἄλγος ἰᾶται⁶⁵⁾.
στ. 240. [M]ή πολυχρονίοιο φίλου φιλίην ἀποσείου⁶⁶⁾.
**["Ισ]θ' ἐν προστασίᾳ χαρίεις^{66α)} ἴνα φίλτερος εἴης,
Καὶ μὴ φῶσί σε τῇ ἀρχῇ ὀλετήρα κάκιστον.
[Φ]ράζεο μὴ ποθ' ὑποπτος εἶν ἀεὶ ἄθλιος εἴης·
f. 256. πίστις^{66β)} γὰρ σπανία πλείστων πλείστα λεγόντων.
στ. 245. [E]ὐτέ τις αἰνείη σε, δικαστῆς ἴσθι σεαυτοῦ,
μηδ' ἐτέροις πείθου πλέον ἢ⁶⁷⁾ σαυτῶ περὶ σαυτοῦ.
[E]ὐποιήν ἐτέριοιο^{67α)} διεξέρχου πολέεσσιν,
εὐ δὲ σὺ ποιήσας ἕτερον σιγῇ τόδε κεύθε.
[E]ργα λόγους τε διηγῆση⁶⁸⁾ πολλῶν πέρι γῆρας·
στ. 250. [T]οιάδε γοῦν νέος ὦν ἔρδ' ὄφρα λέγῃς τὰ σά τῆμος.
f. 257. [M]ή μελέτω σοι, εἴ τινί τις κρύφα κοινολογεῖται·
πᾶς γὰρ ὑπαίτιος ὦν, αὐτοῦ πέρι πάνθ' ὑφορᾶται.
[E]ὐ πράττων σὺ γε καὶ τάναντία πάντα φυλάσσου·
οὐ γὰρ ἀεὶ τὰ γε λοίσθια τοῖς προτέριοισι συνάδει.
στ. 255. [A]μφιβόλου τε καὶ ἀδρανέος βίου ἄμμι^{68α)} δοθέντος,
ἐν ἐτέρου θανάτῳ μὴ ἐλπίδα σὴν ποτε θείης.
[E]ἰ σοι δῶρα πένης φίλος εὐτελεῖ ἔγγυαλίξοι...
⁶⁹⁾ . . . . .
f. 258. [Δ]ειλοῖς γὰρ καὶ ὑπόπτοις λωίτερος μόρος ἢ ζῆν.
στ. 260. *** [A]ν ὠνήση σαυτῶ δμῶας πρὸς θεραπείην,
σφᾶς τε καλῆς δούλους, κἀνθρώπους ὄντας ἐπίστω.
[A]ρπασον αἴψα λαβὴν τὴν πρωτίστως ἐπιούσαν,
μηδὲ δίκωε παλίνδρομον, ἣν πάρος ἐξαθέρισας.

63α) θυέεσι. 63β) σφαγίοις. 63γ) ἠνορέηφ. 64) ἔπειτα. 65) κατ. 66) ἀποσείου.
66α) χαρίης. 66β) ἡ πίστις. 67) ἢ. 67α) ἐτέροις. 68) διηγῆσι. 68α) ἄμμιν.
69) Παρέπεσαν δύο σελίδες, ὧν τὰ ἴχνη κατάδηλα ἐν τῷ χειρογράφῳ.

*) Ὁρ. ψευδοφωκ. στίχ. 115.

**) Ἰδ. Εἰσαγωγ.

***) Ἰδ. Εἰσαγωγ.

- f. 259. [Μ]ή ἐπίχαιρε κακῶν θανάτοις, φίλος, ἐξαπινάϊοις ^{69*)}.
 στ. 265. ὅτι καὶ ἐσθλοὶ θνήσκουσ' ὧν βίος ἄμμορος ἀσχους.
 [Π]τωχὸς ἐὼν καὶ ἔχων κάλλει περίπυστον ἄκοιτιν,
 πλαττόμενον φιλίην κακὸν ἐχθρὸν πάγχυ φυλάσσου.
 [Εἰ] συνέβη σε ⁷⁰⁾ μαθεῖν μακρὸν ἐσπουδακότα πολλά,
 σπεῦδε μαθεῖν καὶ πλείονα, φεῦγε ⁷¹⁾ τὴν ἀμέλειαν.
 στ. 270. [Θ]αυμάζεις ⁷²⁾ ἔπεσι στιχουργήσαντά με γυμνοῖς,
 τοῦτο δὲ νοῦ βραχύτης δρᾶ, σύνδυο ταῦτα τιθεῖσιν».

69*) ἐφαπινείοις. 70) σοι. 71) φεῦγε δι? Ραδ. 72) θαυμάσεις.

Ἐν Ἰασίῳ
 30 Μαρτίου 1896.

Ν. Γ. ΔΟΣΙΟΣ
 Δ. Φ.